

PROCESSOS DE TRANSICIÓ EDUCATIVA

TRANSICIÓ ENTRE NIVELLS, CICLES, ETAPES I MODALITATS D'ESCOLARITZACIÓ

Unitats Especialitzades d'Orientació

Àmbit TEA

UEO VALÈNCIA

processos de **TRANSICIÓ I ACOLLIDA**

OBJECTIU:

L'objectiu principal és donar suport i assessorar en els processos de transició entre nivells, cicles, etapes i modalitats d'escolarització per tal de garantir l'acompanyament a l'alumnat i a les famílies, el transvasament d'informació, la continuïtat de les actuacions educatives i la detecció de necessitats.

ACTUACIONS:

1. Identificació de barreres i detecció de NESE.
2. Avaluació sociopsicopedagògica i planificació personalitzada de les mesures de resposta.
3. Transvasament de la informació i continuïtat d'actuacions educatives.
4. Acollida comunitat educativa i orientació i acompanyament a famílies i alumnat.
5. Organització, col·laboració i coordinació amb serveis i agents externs.

AGENTS:

- Professorat.
- Alumnat.
- Famílies.
- Agents externs.

NORMATIVA

O. 46/2011, de 8 de juny, que regula la transició des de l'etapa EP a ESO.

O. 20/2019, de 30 d'abril, que regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió.

ARTICLE 39

D. 72/2021, de 21 de maig, d'organització de l'orientació educativa i professional en el sistema educatiu valencià.

ARTICLE 4.2

R. 1 d'octubre de 2021, que estableix línies estratègiques de l'orientació educativa i professional i de l'acció tutorial.

ARTICLE 3.3

TRANSICIÓ 1er-2on cicle EI

R. 26 de juliol instruccions per a l'organització i el funcionament de les escoles infantils de primer cicle.

ARTICLE 1.2.5.7

TRANSICIÓ EI-EP

R. 20 de juliol de 2021, per la qual s'aproven les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres que imparteixen EI de segon cicle i Educació Primària.

ARTICLE 1.2.6.7

TRANSICIÓ EP-ESO

R. 20 de juliol 2021, instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres que imparteixen EI de segon cicle i Educació Primària.

ARTICLE 1.2.6.7 PUNT 6

R. 26 de juliol de 2021, instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres que imparteixen ESO

ARTICLE 1.2.6.7 PUNT 3

TRANSICIÓ ENTRE MODALITATS D'ESCOLARITZACIÓ

R. 20 de juny de 2021, instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres que imparteixen EI de segon cicle i Educació Primària.

ARTICLE 1.2.6.7 PUNT 7

R. 26 de juliol de 2021, instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres que imparteixen ESO

ARTICLE 1.2.6.7 PUNT 3

CANVI NIVELLS, CICLES,

ETAPES I MODALITATS.

PLANIFICACIÓ I CONTINUÏTAT DE LES ACTUACIONS EDUCATIVES

ACCÉS

APRENTATGE

PARTICIPACIÓ

PEC: EIX VERTEBRADOR DE LA INCLUSIÓ (ART.11, 104/2018)
ALTES EXPECTATIVES EN TOT L'ALUMNAT.
LA VARIABILITAT ÉS LA NORMA

MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA

NIVELL I

- Accessibilitat cognitiva: Disseny i organització del centre i aula. Sistemes d'informació que guien a les persones a través d'ambients físics: Wayfinding.
- Desenvolupament de programes d'autonomia en l'entorn.
- Centre sensorialment amable.
- Establir protocols per donar suport al transport escolar i la gestió de les taquilles.
- Activitats extraescolars: garantir el seu accés i la participació per a tot l'alumnat.

- Currículum per la inclusió (Decret 104). Fonaments DUA.
- Coordinació dels professionals entre etapes amb intercanvi de metodologies i materials.

- Patis co-educatius.
- Conèixer l'alumnat, perfil d'aula i perfils individuals d'alumnat.
- Menjadors accessibles i participatius.
- Tutoria entre iguals: Projecte Pigmalió (Portal REICO).
- Professor-a/tutor-a: establir professor/a de les assignatures en les quals l'alumne/a troba més barreres.

NIVELL II

- Ubicació de l'aula: en funció de les característiques sensorials de l'alumnat.
- Ubicació de l'alumne dintre l'aula tenint en compte variables socials, focus atencional, sensorials, etc.
- **Aula amigable**: adaptar l'entorn, les tasques, els estímuls, la metodologia d'aprenentatge, el mobiliari i el temps a un cervell que funciona d'una altra manera.

- Metodologies inclusives: Aprenentatge Servei, ABP, aprenentatge cooperatiu, estacions d'aprenentatge, tutoria entre iguals.
- Avaluació per a la inclusió. Art.15. (Decret 104)
- Codocència.
- Calendari de coordinacions entre els diferents professionals que participaran en el procés d'aprenentatge de l'alumne.
- Programacions globalitzades: UDIS, treball per àmbits...

- Cercle de suports/amics: xarxa de suport.
- Agrupament de l'alumnat, tenint en compte els companys de referència de l'alumne/a.
- Agrupament com a estratègia d'aprenentatge: mentors, grups d'interès, tutoria entre iguals...
- Pla Acció Tutorial: potenciació de les habilitats socials i conversacionals.

PLANIFICACIÓ I CONTINUÏTAT DE LES ACTUACIONS EDUCATIVES

MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA

NIVELL III

ACCÉS

- Tenir en compte el perfil cognitiu de l'alumne: En la reunió de transició mostrar exemples de materials dissenyats que ajuden a l'accés a l'aprenentatge de l'alumne/a.

NIVELL IV

- Accessibilitat personalitzada amb mitjans específics o singulars:
 - SAAC.
 - Productes de suport.
 - Ajudes i materials d'accés al currículum.
- Ensenyament estructurat (estructura física, horari individual, sistema de treball...)
- Beques i ajudes MEC alumnat amb NESE.
- Adaptacions d'accés al currículum.
- Coordinació amb serveis educatius i agents i serveis externs: UEO, CEE-CR, USMIA, CAP, SSSS, PATI...

APRENTATGE

- Transposició didàctica: Adequació personalitzada de les Unitats Didàctiques de la programació comuna (adaptacions de materials, activitats, proves i instruments d'avaluació...).
- Pedagogia docent: tenir cura amb el ritme i manera de parlar, temps de resposta, sentit de les activitats, etc.

- Programes personalitzats:
 - Comunicació: SAAC.
 - Autonomia Personal: PATI.
 - Lecto-escritura: metodologies específiques.
 - Funcions executives.
 - Matemàtiques.
 - Aprenentatge d'habilitats socials i d'autoregulació del comportament i les emocions (Annex Decret 104/2018).
- Adaptacions curriculars si escau.

PARTICIPACIÓ

- Organització i elaboració del PAT.
- Tutories personalitzades.
- Tutoria entre iguals.
- Contracte família-tutor.
- Programes competència emocional.
- Disseny i organització de l'aula amb mesures personalitzades.
- Fomentar l'autodeterminació a l'hora de triar activitats, optatives ...

- SAAC: En cas que l'alumnat utilitze un, tota la comunitat educativa haurà de ser coneixedora del seu funcionament i com potenciar situacions comunicatives funcionals.
- Planificació centrada en la persona.
- Programa específic de conducta: Suport Conductual Positiu.
- Pla terapèutic.
- Autoregulació i processament sensorial.

ALUMNAT

ALUMNAT AMB TEA

- **Visita/Eixida** escolar del grup de transició al nou grup o centre educatiu.
- **Portes obertes** al centre/grup classe.
- Si es considera necessari, tindre la possibilitat de fer un **període d'adaptació progressiu**.
- **Acompanyament/Tutorització**, al nou curs o etapa, per alumnes majors, (tutorització entre iguals).
- Priorització l'escolarització de l'alumne/a al **grup més accessible cognitivament i a l'entorn més amigable**.
- Creació d'un **espai de confiança** on l'alumnat estiga còmode i pugui expressar les seues necessitats i demanar ajuda: cercles d'amistat...
- Establiment d'un **projecte de pati** co-educatiu (cercle de suports, rol del mestre i estructuració i organització de l'espai).
- Taquilles
- Transport escolar.

ALUMNAT GRUP-CLASSE

- **Activitats PAT:** sensibilització, cohesió grupal (HHSS, emocional...)
- **Tutorització entre iguals:** a l'aprenentatge, resolució de conflictes...

FAMÍLIES

- Fer primera presa de contacte **visitant el centre amb la seva família**, per conèixer els diferents espais, en un entorn amigable.
- **Treballar** l'anticipació de **la incorporació** al centre **des de la llar**.
- Establir **canals de comunicació** centre-família, oferir informació sobre l'organització i canvis que van a produir-se (nou professorat, companyes i companys).
- **Planificar la participació de la família** en el PAP.
- Oferir **informació** beques, ajudes i serveis especialitzats.

SERVEIS EDUCATIUS I AGENTS EXTERNS

AGENTS EDUCATIUS: UEO, CEE-CR, INSPECCIÓ EDUCATIVA, AOZ, CEFIRE...

AGENTS EXTERNS:

- ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES: serveis sanitaris, SS.SS, EEII, CAP, CEFIRE, USMIA., centres de menors
- ENTITATS LOCALS: Ajuntaments, associacions, entitats privades...

MENJADORS I ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES.

PERSONAL D'ADMINISTRACIÓ I SERVEIS

- **Informar** de les característiques i actuacions que es podrien donar en determinades situacions amb l'alumnat amb TEA.

PROFESSORAT

- **Transvasament d'informació** que consta en l'informe sociopsicopedagògic.
- **Planificació d'espais de coordinació** amb els òrgans de gestió i coordinador docent: COCOPE, CICLES, EOE, DO...
- Elaboració una **carpeta de transició/portfoli de tutoria** en la qual conste: horari de permanència al centre, agrupacions a cada matèria, normes de centre i d'aula, plànol d'instal·lacions, llistat de materials que necessitarà el primer dia...
- Establiment de llaços afectius. Els **docents de referència** acompanyen a l'alumnat (juny) i el primer dia (setembre), al seu nou espai d'aprenentatge. Presenten al nou professorat (ús d'històries socials, amb fotografia, pictogrames, etc.) i realitzen activitats de presa de contacte.
- **Organització i gestió dels recursos** personals especialitzats i no especialitzats.
- **Flexibilitat** amb les exigències en les tasques acadèmiques.
- **Explicació** de les normes de l'aula i del pati.
- **Afavoriment** d'espais de relaxació controlats.
- Ajuda per a expressar emocions mitjançant les diferents tècniques i depenent de les característiques i del nivell cognitiu.
- Promoció del **treball col·laboratiu**, gravar lliçons, així com donar suport amb explicacions amb esquemes **visuals** i gràfics.

FASE 1: PREPARACIÓ

Anticipació. Familiarització i informació sobre l'IES: horaris, assignatures, normes...

Actualització de l'informe sociopsicopedagògic. Ha de contenir informació detallada sobre les mesures de resposta.

Reunió entre etapes. Traspàs d'informació.

L'orientador/a visita el centre de primària per conèixer la persona amb TEA i les mesures dutes a terme.

Preparem la primera visita de l'alumne/a a l'IES. Algunes recomanacions:

- Visita quan no hi ha alumnat al centre.
- Acompanya a l'alumne/a la persona tutora o altre docent de referència.
- Rebuda a l'IES per part de la persona que serà la pròxima tutora i algun membre del departament d'orientació.
- Proporcionar les normes del centre i que siguin fàcilment accessibles.

**CREEM UN CLIMA DE
SEGURETAT I CONFIANÇA**

FASE 2: INCORPORACIÓ

Reunió del DOEP amb la família: recollida d'informació.

Primeres actuacions des del centre:

- Mobilització i organització de recursos personals i materials.
- Assessorar el claustre perquè conega metodologies i estils d'aprenentatge i mesures específiques.
- Adaptem el centre i l'aula: Accessibilitat cognitiva.
- Adaptacions individuals:
 - Planificar objectius relacionats amb els trets nuclears del TEA per assolir competències claus en comunicació lingüística, en aprendre a aprendre, en autonomia i iniciativa personal, sense perdre de vista la motivació de l'alumnat amb TEA.
 - Adequació dels materials.
 - Adaptació d'espais: patis i moments de transició.
 - Ús d'agendes visuals i planificadors.
- Segona visita al centre de l'alumnat amb TEA: conèixer l'equip docent, els punts de referència, les normes de funcionament.
- Informar a la família de totes les actuacions.

ELS PRIMERS DIES DE CLASSE:

- Docents de referència
- Ubicació a l'aula
- Ús d'agenda i quadern de comunicació
- Informar els companys (amb permís personal i familiar)
- Cercle d'amistats

FASE 3: SEGUIMENT

DISSENYEM ENTORNS ACCESSIBLES

Quan la persona amb TEA ja està incorporada al centre, després de les primeres setmanes, caldrà revisar si les mesures proposades enderroquen les barreres que limiten l'accés, la participació i l'aprenentatge.

NIVELLS:

1 - 2 - 3 - 4